

6. Krutsevich, T.Yu., Vorobyov, M.I., Bezverkhnya, H.V. (2011), Kontrol u fizichnomu vikhovanni ditey, pidlitkiv i molodi: navch. posib. Kiyiv : Olimp. I-ra. 224 p.
7. Stroot, S. A. (2014), Case Studies in Physical Education: Real World Preparation for Teaching. Routledge, 156 p.
8. Reiman, M. P., Manske, R. C. (2009), Functional testing in human performance. Champaign IL : Human Kinetics. 308 p.
9. Mosston, M. (1996), Teaching physical education. Merrill Books, 1996. – 238 p.
10. Stepanchenko N. I., Briskin, Y. A. (2019), Dispositional factors of personality professional development of the future teachers of physical education and sport. Physical education of students. № 4. p. 202–8.
11. Dragnev, Y. V. (2012), Modern Reality of Professional Development of a Future Teacher of Physical Culture: Informative-Educational Environment. *European Researcher*. Vol. (21), №5–2, P. 657–8.
12. Danylevych, M., Romanchuk, O., Hribovska, I., Ivanochko, V. (2017), Pedagogical conditions of innovative educational technologies introduction into the professional training of future specialists in the field of physical education and sport. *Journal of Physical Education and Sport*. 17(3);171:1113–9. DOI: 10.7752/jpes.2017.03171.

DOI 10.31392/NPU-nc.series15.2020.3(123).02
УДК: 378.046.4:796.011.3

Белікова Н.О.
доктор педагогічних наук, професор
Східноєвропейський національний університет імені Лесі Українки, м. Луцьк

ОСОБЛИВОСТІ ПІДВИЩЕННЯ КВАЛІФІКАЦІЇ ВЧИТЕЛІВ ФІЗИЧНОЇ КУЛЬТУРИ В УМОВАХ КАРАНТИННИХ ЗАХОДІВ

Світова пандемія та примусова самоізоляція стали вагомими чинниками у швидкій перебудові навчання на всіх ланках освіти, і післядипломної зокрема. У статті здійснено аналіз сучасних тенденцій організації процесу підвищення кваліфікації вчителів фізичної культури на основі запровадження технологій дистанційного навчання. Їх самоосвітня діяльність базується на ознайомленні та використанні онлайн-інструментів організації дистанційного навчання. Серед них: інформаційний контент YouTube-каналу «Junior Z» в рамках Всеукраїнського проекту «Фізична культура майбутнього»; проєкт Міністерства цифрової трансформації України «Діджитал-фізкультура для школярів за участі зірок спорту». Приклад організованої форми підвищення кваліфікації вчителів фізичної культури наведено на основі досвіду Східноєвропейського національного університету імені Лесі Українки у сфері післядипломної освіти. Зокрема, схарактеризовано навчально-тематичний план та особливості організації дистанційного курсу підвищення кваліфікації вчителів фізичної культури в умовах карантину. Проводячи дистанційні курси у такий спосіб, моделюється поведінка вчителів, коли їм самим потрібно організувати дистанційну підтримку навчання учнів у своїх школах.

Ключові слова: учитель фізичної культури, самоосвіта, підвищення кваліфікації, дистанційне навчання, карантин, інформаційні ресурси.

Белікова Н.А. Особенности повышения квалификации учителей физической культуры в условиях карантинных мероприятий. Мировая пандемия и принудительная самоизоляция стали весомыми факторами в быстрой перестройке обучения на всех уровнях образования, и последипломного в частности. В статье проведен анализ современных тенденций организации процесса повышения квалификации учителей физической культуры на основе внедрения технологий дистанционного обучения. Их самообразовательная деятельность базируется на ознакомлении и использовании онлайн-инструментов организации дистанционного обучения. Среди них: информационный контент YouTube-канала «Junior Z» в рамках Всеукраинского проекта «Физическая культура будущего»; проект Министерства цифровой трансформации Украины «Диджитал-физкультура для школьников с участием звезд спорта». Пример организованной формы повышения квалификации учителей физической культуры приведены на основе опыта Восточноукраинского национального университета имени Лесы Украинской в сфере последипломного образования. В частности, охарактеризованы учебно-тематический план и особенности организации дистанционного курса повышения квалификации учителей физической культуры в условиях карантина. Проводя дистанционные курсы таким образом, моделируется поведение учителей, когда им самим нужно организовывать дистанционную поддержку обучения учащихся в своих школах.

Ключевые слова: учитель физической культуры, самообразование, повышение квалификации, дистанционное обучение, карантин, информационные ресурсы.

Bielikova N. Advanced training peculiarities of physical education teachers in quarantine terms. The global pandemic and forced self-isolation have become significant factors in the rapid restructuring of training at all levels of education, and postgraduate in particular. They have caused not only the reformatting of the content, forms and methods of the advanced training system, but also mastering of tools and technologies of distance learning as the main way of communication between the educational process subjects. The article analyzes the contemporary tendencies in organization of the advanced training process of physical education teachers based on introduction of distance learning technologies. Improving the advanced training system of physical education teachers comprises the use of their multilevel preparation, which consists of continuous self-educational activity (first level); regular participation in organized forms of advanced training (advanced training and internship courses) (second level);

analytical, scientific, and practical activity (third level). Self-educational activity includes acquaintance with online tools for distance learning organization and their use in practice. «Methodical materials» prepared by the Committee of Physical Education and Sports of the Ministry of Education and Science of Ukraine for physical education teachers, the implementation purpose of which is to diversify motor leisure in quarantine terms; informational content of the YouTube channel «Junior Z» in the framework of the All-Ukrainian project «Physical Culture of the Future»; the project of the Ministry of Digital Transformation of Ukraine «Digital Physical Education for schoolchildren with the participation of sports stars» are among them. The example of organized form of advanced training of physical education teachers is given based on the experience of Lesya Ukrainka Eastern European National University in the sphere of postgraduate education and continuous pedagogical education. In particular, the curriculum and organization peculiarities of the distance advanced training course for physical education teachers in quarantine terms are characterized. By conducting distance learning courses in such a way, teachers' behavior is modelled when they need to organize distance learning support for students in their schools. Within the framework of continuous education, physical education teachers should improve their qualification not only in their professional specialization field, but also in the sphere of information and communication technologies.

Keywords: physical education teacher, self-education, advanced training, distance learning, quarantine, informational resources.

Постановка проблеми. Нинішній час характеризується надзвичайно складною ситуацією у світі та в Україні безпосередньо. Світова пандемія та примусова самоізоляція стали вагомими чинниками у швидкій перебудові навчання на всіх ланках освіти, і післядипломної зокрема. Необхідність такого розвитку подій продиктована і світовим принципом освіти впродовж життя, який дозволяє лишатись конкурентоспроможним фахівцем тривалий період часу.

Людина повинна сама визначати ті способи оволодіння необхідною інформацією, яку може використати у поглибленні власних професійних компетентностей. Проте глобальна епідемія коронавірусу зумовила переформатування не лише форм і змісту освітньої діяльності, а й опанування інструментів та технологій дистанційного навчання як основного способу комунікації між суб'єктами освітнього процесу. Завдяки використанню інтернет платформ (Google Classroom, Microsoft Teams, Cisco Webex, Zoom, Class Dojo, Classtime, Viber та ін) стали доступними різні форми дистанційних занять, серед яких онлайн-тренінги, вебінари, групові та індивідуальні онлайн-консультації тощо.

Усе зазначене вище, а також нові вимоги до вчителів відповідно до Концепції реалізації державної політики у сфері реформування загальної середньої освіти «Нова українська школа» на період до 2029 року [9], актуалізують ідею забезпечення індивідуально-особистісного та професійно-діяльнісного самовдосконалення вчителів фізичної культури в умовах нових реалій. Їх професійне зростання можливе за умов особистісної адаптації до суспільних тенденцій, інноваційних змін та нововведень у сфері змісту, форм і методів системи підвищення кваліфікації [1].

Аналіз літературних джерел. Сучасна практика щодо перепідготовки та підвищення кваліфікації працівників освіти свідчить про значні методологічні, науково-теоретичні та практичні досягнення у цій галузі. Специфіку професійного розвитку педагогів у системі післядипломної освіти досліджували Л. Гончаренко, І. Жорова, В. Олійник, В. Примакова, О. Худенко та ін. Формуванню окремих напрямів професійної підготовки вчителів фізичної культури в умовах післядипломної освіти присвячували свої праці Г. Богданова, Т. Панкратович, Л. Певіцина, В. Савченко. Потреби вчителів у підвищенні фахового рівня з питань використання цифрових засобів та інформаційно-комунікаційних технологій в умовах карантину вивчили О. Овчарук та І. Іванюк

Мета статті – аналіз сучасних тенденцій організації процесу підвищення кваліфікації вчителів фізичної культури на основі запровадження технологій дистанційного навчання.

Виклад основного матеріалу дослідження. Для педагогічних працівників підвищення кваліфікації – необхідна умова професійного розвитку, що обумовлюється як специфікою професії, так і законодавчо. У професійному плані це пов'язано з масштабними змінами сучасного світу, які вимагають безперервного навчання фахівців, їх підготовки і перепідготовки з метою оновлення знань, модернізації умінь, вдосконалення навичок. На законодавчому рівні умови підвищення кваліфікації регламентуються Постановою Кабінету Міністрів України від 21.08.2019 року № 800 «Деякі питання підвищення кваліфікації педагогічних і науково-педагогічних працівників» [7]. Постанова деталізує загальну кількість годин підвищення кваліфікації педагогам закладів загальної середньої освіти за міжквартальний період – не менше 150. Крім цього, підвищення кваліфікації для них має бути щорічним та обов'язковим.

Нові можливості для підвищення кваліфікації вчителів включають:

- принципи: «гроші ходять за вчителем»; учитель сам вирішує, де і як підвищувати кваліфікацію;
- форми, за якими можна підвищувати кваліфікацію (можуть поєднуватись): інституційна (як очна – денна та вечірня, так і заочна); дистанційна; мережева; дуальна; на робочому місці; на виробництві; інші форми, які обере педагог;
- види підвищення кваліфікації: навчання за програмою підвищення кваліфікації, у тому числі участь у семінарах, практикумах, тренінгах, вебінарах, майстер-класах тощо; стажування.

Вчитель самостійно обирає форми, види, напрями та суб'єктів підвищення кваліфікації.

Вдосконалення системи підвищення кваліфікації вчителів фізичної культури передбачає використання їх багаторівневої підготовки, що включає в себе постійну самоосвітню діяльність (перший рівень); регулярну участь в організованих формах підвищення кваліфікації (курси підвищення кваліфікації та стажування) (другий рівень); аналітичну та науково-практичну діяльність (третій рівень) [4].

Підвищення кваліфікації вчителів спрямоване на розвиток семи компетентностей, а саме: професійно-педагогічної, соціально-громадянської, загальнокультурної, психологічно-фасилітативної, мовно-комунікативної, підприємницької та інформаційно-цифрової. Таке всеохоплення компетентностей свідчить про те, що сучасні курси спрямовані не лише на

вдосконалення професійної майстерності педагога, а й на покращення умінь та навичок з тих галузей знань, які є дотичними до діяльності будь-якого вчителя [5].

Значний вплив на освітній процес на всіх його рівнях здійснює науково-технічний прогрес, який надає можливість освітянам користуватись новими інструментами онлайн ринку освіти, якими є платформи дистанційної освіти (Coursera, www.coursera.org), месенджери (Telegram, Viber), інтернет-сервіси (Zoom) тощо. Разом з тим, як зазначають О. Овчарук та І. Іванюк, позитивна тенденція спостерігається у тому, що 61% учителів активно займається самоосвітою для забезпечення та організації дистанційного навчання. При цьому основним попитом користуються авторські уроки на каналі YouTube – 72,9%, матеріали для освітян на EdEra – 42,3% та Prometheus – 32,5%. Найбільш ефективними формами професійного розвитку педагогічні працівники назвали вебінари, онлайн-курси та майстер-класи, онлайн-конференції, онлайн-семінари та проекти. Позитивним є те, що вчителі почали опановувати нові онлайн-інструменти та шукати зручні для себе та учнів навчальні платформи, що дають змогу забезпечити групове дистанційне навчання [6].

Завдяки використанню технологій дистанційного навчання під час курсів підвищення кваліфікації вчителі отримують нові інформаційно-комунікаційні та соціальні компетентності, вчать самостійно планувати самоосвітню діяльність, ефективно організувати та поєднувати різні форми навчальної, відбирати та структурувати інформацію з орієнтацією на різні цільові аудиторії, здійснювати рефлексію власної діяльності [3].

Під час карантину Комітет фізичного виховання та спорту Міністерства освіти і науки України підготував «Методичні матеріали» для вчителів фізичної культури, тренерів і керівників секцій зі спорту, школярів та студентів, метою впровадження яких є урізноманітнення рухового дозвілля в умовах карантину. Матеріал складається з наступних блоків: організація простору та техніка безпеки виконання фізичних вправ у домашніх умовах; відео-заняття; гігієнічні вимоги щодо проведення вправ [8]. Володіючи онлайн-інструментами організації дистанційного навчання, вчителі фізичної культури мають можливість доповнити зміст відео-занять авторськими матеріалами: руханками, вправами ЛФК, спортивними іграми, фізичними вправами різної направленості й складності.

Надійною основою самоосвітньої діяльності учителів фізичної культури став інформаційний контент YouTube-каналу «Junior Z» в рамках Всеукраїнського проекту [10]. Змістове наповнення каналу включає:

1. Онлайн уроки та комплекси вправ, підготовлені досвідченими, профільними фахівцями – вчителями фізичної культури.
2. Онлайн уроки містять вправи, які відповідають різним варіативним модулям шкільної програми з фізичної культури. Все це дозволяє учителям моделювати процес фізичного виховання максимально наближено до їх календарних планів.
3. Онлайн уроки створені для «Нової української школи», середньої і старшої школи окремо.
4. Онлайн уроки для середньої і старшої школи рекомендуються для дівчат і хлопців окремо. Умови карантину дозволяють забезпечити гендерний підхід при виборі уроків.
5. Онлайн уроки та комплекси вправ знімалися в найбільш наближених умовах до умов занять учнів. Цей чинник підвищує рівень безпеки під час занять.
6. Канал містить рекомендації, щодо використання ресурсу, кожного дня він поповнюється новими відео-уроками.
7. Разом із каналом, фахівцями руху «Джуніор З» започаткована онлайн допомога для вчителів фізичної культури щодо організації дистанційних форм навчання з використанням різних Інтернет платформ та інструментаріїв.

Ще одним цифровим напрацюванням щодо формування у вчителів фізичної культури ключових компетентностей та з метою застосування сучасних методик навчання фізичної культури є Проєкт Міністерства цифрової трансформації України «Діджитал-фізкультура для школярів за участі зірок спорту» [2].

Прикладом організованої форми підвищення кваліфікації вчителів фізичної культури є освітня діяльність Східноєвропейського національного університету імені Лесі Українки у сфері післядипломної освіти та неперервної педагогічної освіти. Вона ґрунтується на соціокультурних трансформаційних викликах і нових запитах до освітньої системи, сформульованих у Концепції «Нової української школи», на засадах компетентісного, андрагогічного, акмеологічного, культурно-центристського підходів. Навчально-науковий інститут неперервної освіти, який функціонує в Університеті, організовує надання освітніх послуг з підвищення кваліфікації за місцем провадження власної освітньої діяльності або за місцем роботи педагогічних, науково-педагогічних працівників або дистанційно. Форма навчання: очно-заочна за накопичувальною системою. Накопичення кредитів ЄКТС (навчальних годин) здійснюється на основі реалізації індивідуальної траєкторії навчання. Слухачі курсів підвищення кваліфікації можуть накопичувати освітні кредити (години), обираючи будь-які програми підвищення кваліфікації чи їх складові (модулі тощо), програми особистісного та професійного розвитку, які реалізуються у формі тренінгів, семінарів, консультацій, вебінарів, майстер-класів тощо.

В умовах карантину викладачі Навчально-наукового інституту неперервної освіти працювали у віддаленому дистанційному режимі, виконуючи необхідний запланований обсяг робіт (навчальної, методичної та організаційної), дотримуючись режиму самоізоляції та рекомендацій Всесвітньої організації охорони здоров'я щодо запобігання поширенню коронавірусу COVID-19. Дистанційне навчання як індивідуалізований процес набуття нових знань, умінь, навичок і способів пізнавальної діяльності учителів фізичної культури відбувалося за опосередкованої взаємодії віддалених один від одного учасників освітнього процесу (50 слухачів) на спеціалізованій Інтернет-платформі Zoom.

За період карантинних обмежень було організовано та проведено вебінар за програмою підвищення кваліфікації на тему «Здоров'язбережувальні технології в освітньому середовищі», учасниками якого стали в тому числі і вчителі фізичної культури. Слухачі отримали методичні рекомендації щодо застосування сучасних здоров'язбережувальних технологій та

інтерактивні посилання на матеріали з проблематики здоров'язбереження, специфіки організації ефективного освітнього здоров'язбережувального середовища в практиці роботи сучасної школи.

У цей же період у дистанційному режимі було проведено курси підвищення кваліфікації для вчителів фізичної культури, які побудовано за інноваційними методами навчання, тривалістю 30 годин. Навчально-тематичний план курсу включав 3 модулі. Модуль 1 «Стратегічні тенденції розвитку українського суспільства через призму освіти» розкривав світоглядні засади та нормативно-правове забезпечення реформування галузі освіти («Нова українська школа»), а також забезпечення соціальних гарантій педагогічним працівникам в умовах децентралізації влади. Модуль 2 «Нейропсихологія та педагогіка партнерства» розкривав особливості розв'язання конфліктів та роботи з самооцінкою; технології симуляційних ігор; партнерство з батьками як необхідну умову успішного навчання. Модуль 3 «Методика навчання фізичної культури» включав сучасні методики викладання фізичної культури; сучасні наукові дослідження в галузі фізичного виховання і спорту; особливості інклюзивної освіти та інтегрованого навчання. Наскрізною лінією усіх модулів стало вдосконалення вмінь щодо впровадження інноваційних, інформаційно-комунікаційних та цифрових технологій в освітній процес.

До кожної теми з програми підвищення кваліфікації розроблено пакет навчальних матеріалів, який містить уніфіковані методичні вказівки з чітким алгоритмом опрацювання матеріалів з теми; шаблони практичних робіт; список рекомендованих інформаційних джерел із гіперпосиланнями на електронні примірники та візуалізацію до теми у вигляді презентацій, скрінкастів та навчальних роликів.

Необхідним інструментом аналізу результативності занять виявилось використання цифрових ресурсів зворотного зв'язку, що дало змогу, наприклад, з'ясувати, що близько 50% слухачів перед початком курсів не уявляло, як можуть проходити заняття підвищення кваліфікації вчителів фізичної культури повністю в дистанційному режимі. Проводячи дистанційні курси у схарактеризований спосіб, моделюється поведінка вчителів, коли їм самим потрібно організувати дистанційну підтримку навчання учнів у своїх школах. Цей досвід показав, що в межах неперервної освіти вчителям фізичної культури варто підвищувати свою кваліфікацію не тільки у полі їхньої професійної спеціалізації, а й у сфері інформаційно-комунікаційних технологій.

Таким чином, вибір форми підвищення кваліфікації вчителя має велике значення для легкого та ефективного засвоєння нової, необхідної для розвитку професійних здібностей інформації. Традиційне підвищення кваліфікації у сфері фізичної культури повинно бути розширене вивченням сучасних цифрових технологій, удосконаленням іноземної мови (англійської), психології та інших поведінкових наук. Це дасть змогу вчителям швидко пристосовуватись до різних, неочікуваних змін у суспільстві і бути затребуваними професіоналами на ринку праці. Для якісної реалізації цього потрібно забезпечити наповнення інформаційно-освітнього середовища підвищення кваліфікації вчителя фізичної культури різноманітними освітніми ресурсами, які педагог може використати для побудови власного маршруту неперервного професійного вдосконалення.

Висновки. Використання технологій дистанційного навчання в процесі підвищення кваліфікації вчителів фізичної культури забезпечує неперервність професійного розвитку педагогів у формальній, неформальній та інформальній освіті. Разом з тим, реалізується подвійна мета навчальних занять курсів підвищення кваліфікації в дистанційному режимі: опанування слухачами необхідного змісту, який відповідає освітній програмі та набуття досвіду дистанційного навчання: форм, прийомів, відповідних засобів навчання тощо. Тому при наявності відповідної матеріальної бази та кадрового забезпечення дистанційне підвищення кваліфікації вчителів фізичної культури не тільки можливе в умовах карантину, а й повинно практикуватися на рівні з іншими формами підготовки, такими як очна, заочна та змішана.

Перспективи подальших досліджень лежать у площині порівняльної характеристики ефективності електронних освітніх ресурсів LMS Moodle та Microsoft Teams для реалізації дистанційного навчання вчителів фізичної культури у процесі підвищення кваліфікації.

Література

1. Белікова Н. О. Організаційно-педагогічні умови формування готовності майбутніх фахівців з фізичного виховання та спорту до здоров'язбережувальної діяльності / Н. О. Белікова // Науковий часопис Національного педагогічного університету імені М. П. Драгоманова. Серія № 15. «Науково-педагогічні проблеми фізичної культури (фізична культура і спорт)»: [зб. наукових праць] / За ред. Г. М. Арзютова. – К. : Вид-во НПУ імені М.П.Драгоманова, 2015. – Випуск 3К1 (56)15. – С. 59-63.
2. Діджитал-фізкультура для школярів за участі зірок спорту. – Режим доступу: <https://osvita.diia.gov.ua/courses/digital-fizra>
3. Захар О. Г. Інформаційно-освітнє середовище підвищення кваліфікації як засіб забезпечення якісної післядипломної педагогічної освіти вчителів інформатики / О. Г. Захар // Відкрите освітнє е-середовище сучасного університету. – 2017. – № 3. – Режим доступу: <file:///C:/Users/User/Downloads/86-%D0%A2%D0%B5%D0%BA%D1%81%D1%82%20%D1%81%D1%82%D0%B0%82%D1%96-209-1-10-20170906.pdf>
4. Марченко Н. Форми підвищення кваліфікації вчителів / Н. Марченко // Актуальні питання гуманітарних наук. – 2019. – Вип 24, том 2. – Режим доступу: <file:///C:/Users/User/Desktop/176839-390403-1-SM.pdf>
5. Моїсєєв С. О. Система післядипломної педагогічної освіти у вимірах розвитку самопрезентаційної компетентності вчителів фізичної культури / С. О. Моїсєєв // Вісник Національного університету оборони України. – 2014. – 6 (43). – Режим доступу: file:///C:/Users/User/Downloads/Vnaou_2014_6_23.pdf
6. Овчарук О.В. Результати онлайн-опитування «Потреби вчителів у підвищенні фахового рівня з питань використання цифрових засобів та ІКТ в умовах карантину»: аналітичні матеріали / О.В. Овчарук, І.В. Іванюк // Київ: ІІТЗН НАПН України. – 2020. – Режим доступу: <https://lib.iitta.gov.ua/719908/>

7. Постанова Кабінету Міністрів України від 21.08.2019 р. № 800 «Деякі питання підвищення кваліфікації педагогічних і науково-педагогічних працівників». – Режим доступу: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/800>
8. Фізичне виховання онлайн. – Режим доступу: <http://sportmon.org/fizychne-vyhovannya-onlajn/>
9. Belikova N. Perspectives for implementation of new variative modules of «physical culture. grades 5–9» training program / N. Belikova, S. Indyka, N. Ulyanytska // Physical Education, Sport and Health Culture in Modern Society. – 2017. – № 3 (39). – P. 140-146. <https://doi.org/10.29038/2220-7481-2017-03-140-146>.
10. Junior Z, available at: <http://juniorz.ua/>

Reference

1. Bielikova, N.O. (2015), "Organizational and pedagogical conditions of formation of readiness of future specialists in physical education and sports to health-saving activities", Naukovyi chasopys Natsionalnoho pedahohichnoho universytetu imeni M. P. Drahomanova. Serii № 15. «Naukovo-pedahohichni problemy fizychnoi kultury (fizychna kultura i sport), Vol. 3K1 (56)15, pp. 59-63.
2. Digital physical education for schoolchildren with the participation of sports stars, available at: <https://osvita.diia.gov.ua/courses/digital-fizra>
3. Zakhar, O.H. (2017), "Information and educational environment for professional development as a means of providing quality postgraduate pedagogical education for computer science teachers", Vidkryte osvittne e-seredovyshe suchasnoho universytetu, Vol.3, available at: <file:///C:/Users/User/Downloads/86-%D0%A2%D0%B5%D0%BA%D1%81%D1%82%20%D1%81%D1%82%D0%B0%82%D1%96-209-1-10-20170906.pdf>
4. Marchenko, N. (2019). "Forms of teacher training", Aktualni pytannia humanitarnykh nauk, available at: <file:///C:/Users/User/Desktop/176839-390403-1-SM.pdf>.
5. Moiseiev, S. O. (2014). "The system of postgraduate pedagogical education in the dimensions of the development of self-presentation competence of physical education teachers", Visnyk Natsionalnoho universytetu oborony Ukrainy, Vol. 6 (43), available at: file:///C:/Users/User/Downloads/Vnaou_2014_6_23.pdf.
6. Ovcharuk, O.V., Ivaniuk, I.V. (2020). "The results of the online survey "Teachers' needs to improve the professional level of the use of digital tools and ICT in quarantine": analytical materials", Kyiv: IITZN NAPN Ukrainy, available at: <https://lib.iitta.gov.ua/719908/>
7. Postanova Kabinetu Ministriv Ukrainy vid 21.08.2019 № 800 "Some issues of professional development of pedagogical and scientific-pedagogical workers", available at: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/800>
9. Online physical education, available at: <http://sportmon.org/fizychne-vyhovannya-onlajn/>
10. Belikova, N. (2017). "Perspectives for implementation of new variative modules of "physical culture. grades 5–9" training program", Physical Education, Sport and Health Culture in Modern Society, № 3 (39), pp. 140-146, available at: <https://doi.org/10.29038/2220-7481-2017-03-140-146>.
11. Junior Z, available at: <http://juniorz.ua/>

DOI 10.31392/NPU-nc.series15.2020.3(123).03

УДК 616.8-009.16-053.5-08

Бойко Г.,
доктор педагогічних наук, професор, Український центр з фізичної культури і спорту інвалідів
«Інваспорт», тренер штатної збірної команди України (м. Київ)
Волошко Л.,
кандидат педагогічних наук, доцент, завідувач кафедри фізичної терапії та ерготерапії
Національного університету «Полтавська політехніка імені Юрія Кондратюка» (м. Полтава)

ПСИХОФІЗИЧНА РЕАБІЛІТАЦІЯ ДІТЕЙ ІЗ ЦЕРЕБРАЛЬНИМИ ПАРАЛІЧАМИ В УМОВАХ ЗАНЯТЬ АДАПТИВНОЮ ВЕРХОВОЮ ЇЗДОЮ

Бойко Г., Волошко Л. Психофізична реабілітація дітей із церебральними паралічами (ЦП) в умовах занять адаптивною верховою їздою. У статті проаналізовано результати педагогічного експерименту щодо оцінки ефективності технології використання адаптивної верхової їзди у психофізичній реабілітації дітей із церебральними паралічами. Проведено констатувальний педагогічний експеримент, що полягав у визначенні специфіки порушень рухової сфери дітей із ЦП. На підставі отриманих даних науково обґрунтована, розроблена та впроваджена у формульованому експерименті педагогічна технологія використання адаптивної верхової їзди в процесі психофізичної реабілітації та корекції порушень рухової сфери дітей із ЦП. Основні положення педагогічної технології реалізуються в системі корекційних занять дітей із ЦП адаптивною верховою їздою. Підтверджено, що психофізична реабілітація, що здійснюється в умовах занять адаптивною верховою їздою, дає можливість статистично достовірно впливати на рівень рухового та особистісного розвитку дітей із церебральними паралічами, їхню соціалізацію та підвищує якість життя в цілому.

Ключові слова: церебральні паралічі; корекція; діти; психофізичний розвиток; адаптивна верхова їзда.

Бойко Г., Волошко Л. Психо-физическая реабилитация детей с ЦП в условиях занятий адаптивной верховой ездой. В статье проанализировано результаты педагогического эксперимента, направленного на оценку